

Všeobecne záväzné nariadenia (ďalej len VZN) sú miestne zákony, ktoré na území obce upravujú práva a povinnosť fyzických a právnických osôb súvisiace:

- plnením úloh územnej samosprávy (tzv. originálne kompetencie),
- plnením úloh preneseného výkonu štátnej správy.

VZN na úseku originálnych kompetencií nesmie byť v rozpore s Ústavou SR a ústavnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas NR SR a ktoré boli ratifikované a vyhlásené.

VZN na úseku preneseného výkonu štátnej správy môže byť vydané len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach, naviac nesmie byť v rozpore s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, zákonmi, s nariadeniami vlády SR, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Zverejňovanie VZN

Návrh nariadenia, o ktorom má rokovať obecné zastupiteľstvo, zverejní obec najmenej 15 dní pred rokovaním jeho vyvesením na úradnej tabuli v obci, zverejnením na internetovej adrese obce alebo iným obvyklým spôsobom. Počas najmenej 10-dňovej lehoty od vyvesenia návrhu môžu fyzické a právnické osoby uplatniť pripomienku v písomnej podobe, elektronicky, alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade. Pripomienkou možno navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu.

Pripomienky vyhodnocuje predkladateľ a príslušná komisia. Informácia obsahuje stručný obsah pripomienky, údaj o tom kto ju predložil, ktoré pripomienky boli akceptované, ktoré nie a prečo. Písomné vyhodnotenie pripomienok musia poslanci zastupiteľstva dostať najneskôr 3 dni pred rokovaním o návrhu nariadenia.

Schvaľovanie VZN, jeho platnosť a účinnosť

VZN schvaľuje obecné zastupiteľstvo uznesením, vyžaduje sa prítomnosť nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia zastupiteľstva je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov a na prijatie nariadenia je potrebný súhlas trojpätinovej väčšiny prítomných poslancov. Nariadenie a uznesenie o jeho schválení podpisuje starosta najneskôr do 10 dní od ich schválenia.

Platnosť VZN znamená, že bolo riadne schválené na rokovaní zastupiteľstva a následne bolo vyhlásené, čiže vyvesené na úradnej tabuli v obci najmenej na dobu 15 dní pred nadobudnutím účinnosti. Okrem toho sa nariadenie zverejnené aj spôsobom v obci obvyklým.

Účinnosť VZN nadobúda dňom, dokedy sa podľa VZN v praxi koná. Účinnosť sa určuje týmito spôsobmi:

- 15-tym dňom od vyvesenia VZN
- neskorší začiatok účinnosti (napr. schválenie v septembri, účinnosť až od decembra)

Výkon VZN, postup pri porušovaní

Výkon nariadení patrí do pôsobnosti obecného úradu.

Ak nariadenie poručí fyzická, alebo právnická možno ju postihnúť blokovou pokutou priamo na mieste, alebo peňažnou pokutou podľa druhu priestupku.

Možnosť uloženia pokuty je časovo obmedzená, a to do jedného roka odo dňa, keď sa starosta dozvedel o tom, kto sa porušenia nariadenia dopustil, najneskôr však do troch rokov od porušenia nariadenia.

Postup v prípade rozporu VZN so zákonom

Ak je nariadenie v rozpore so zákonmi alebo predpismi, prokurátor má právo podať proti nemu protest, pričom orgán verejnej správy je povinný rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Ak sa protestu nevyhovie, je obecné zastupiteľstvo povinné bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonné VZN zrušiť, prípadne nahradiť nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými predpismi.

Ak obecné zastupiteľstvo protestu nevyhovie alebo mu vyhovie iba čiastočne, alebo v ustanovenej lehote o proteste vôbec nerozhodne, môže generálny prokurátor podať Ústavnému súdu SR návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov.